

Varslet om tabbe i Askim sentrum

La asfalt på kulturminne

I over tre måneder har det ligget en asfalthaug på det Askim kommune selv karakteriserer som et prioritert kulturminne.

LISE-KARI HOLØS
lise-kari.holos@smaalenene.no

915 46 456

ASKIM: På toppen satte kommunen opp et veiskilt.

Da lokalavisa tok en telefon til kommunen, ble asfalthaugen omgående fjernet fra kulturminnet og veiskiltet tatt ned.

Fjernet asfalt

Den gamle dreieskiva som er et kulturminne fra da Solbergfossbanen var i aktiv drift fra 1917 til 1964, har i over tre måneder i sommer vært delvis dekket av oppfrest asfalt. Kommunen har fått reaksjoner.

- Jeg har reagert, sier Frode Otto Fossum, leder for Solbergfosslinnas venner.

- I begynnelsen av juli la jeg saken om dreieskiva med asfalt ut på Facebook. Mange i kommunen har fått det med seg. Jeg har også snakket med ordfører Thor Hals, men asfalthaugen og veiskiltet står på dreieskiva fortsatt, fortalte Fossum til Smaalenenes Avis tirsdag ettermiddag.

Han reagerer på at det nettopp er brukt asfalt på dreieskiva.

- Asfalt betegnes som spesialavfall og må håndteres som spesialavfall, sier han.

- Man skal ikke behandle et kulturminne på en sånn måte, innrømmer ordfører Thor Hals overfor Smaalenenes Avis.

På spørsmål om hvorfor ikke asfalten er fjernet, sender han avisen videre til virksomhetsleder Hans-Petter Wammeli som forklarer asfalttabben i en e-post.

- Har vært på befarings og det stemmer at det ligger en liten haug med freseasfalt inne på området der den gamle dreieskiva var. Freseasfalten er lagt

UTROLIG: Tidlig i juli oppdaget Frode Otto Fossum at kommunen hadde lagt freset asfalt på dette kulturminnet, fundamentet til den gamle dreieskiva der skinnebussen Gamla snudde. - Det er et kulturminne fra Askims industrihistorie, sier Fossum.

der for å stabilisere skiltet. Skiltet ble flyttet for at det ikke skulle stå i gangtraseen langs Møllegata, men det skulle selvfølgelig ikke vært plassert inne på fundamentet for dreieskiva. Massen fjernes med forsiktighet for hånd slik at ingen skade oppstår, forklarer han.

Viktig industrihistorie

Fylkeskonservator Morten Hanisch kan lite gjøre når Askim kommune legger asfalt på et lokalt kulturminne.

- Dreieskiva er nemlig ikke vernet, og den ligger i et område som nå skal reguleres. Det betyr at den foreløpig ikke er plassert i en hensynssone. Uansett er det en svært dårlig måte

å behandle et lokalt kulturminne på ved å legge asfalt der, sier han.

Hanisch anbefaler politikerne å ikke flytte dreieskiva.

- En viktig del av Askim kommunes industrihistorie blir borte dersom dreieskiven til Solbergfossbanen blir fjernet. Jeg mener at dreieskiven bør bevares der den ligger. For å være løsningsorientert vil jeg ikke motsette meg om den flyttes 50 meter mot sør og rehabiliteres med en dreieskive i tre, lik den opprinnelige, samt noe skinnegang som antyder retningen på banens trasé. På denne måten vil Solbergfossbanens og skinnebussens særegne historie bli bevart, sier han.

ASFALTTABBEN: En telefon fra redaksjonen i Smaalenenes Avis, og asfalten ble fjernet. - Sånn skal vi ikke behandle kulturminner, sier ordfører Thor Hals.

Best på kulturminner

Eidsberg og Skiptvet er de beste kulturminnekommunene i Indre Østfold. Hobøl er blant landets dårligste.

LISE-KARI HOLØS
lise-kari.holos@smaalenene.no

915 46 456

Høyeste poeng på riksantikvarens rangeringsliste på kulturminner er 9 poeng. De dårligste får null. Eidsberg og Skiptvet er blant landets beste kommuner og får hver 8 poeng. Marker har fått 6 poeng.

Askim, Trøgstad og Spyde-

berg er under snittet i Kommune-Norge på kulturminner med sine tre poeng hver. Hobøl har fått to poeng. De beste kommunene skårer høyest på spørsmål om kompetanse, gode oversikter, planer og penger til kulturminner.

- I år er det mange kommuner som har forbedret sine resultater og klatret til topps i rangeringen, sier riksantikvar Jørn Holme.

Hva som er årsaken til at Skiptvet er blant de beste kommunene i Indre Østfold, vet

ikke ordfører Svein Olav Agnalt svaret på.

- Vi har blant annet Nes lensmuseum, to forsvarsverk og vi har registrert mye fra middelalderen og før den tid også, kommenterer han.

- Hyggelig når vi kommer høyt på en rangering, sier Eidsberg-ordfører Erik Unaas.

Han tror det er samspillet mellom kommune, kirke, historielag og ikke minst ildsjeler som fører Eidsberg opp blant landets beste kommuner på kulturminner.

KULTURMINNE: Høytorp fort i Eidsberg. **ARKIVFOTO**

KULTURMINNE: Nes lensmuseum i Skiptvet. **ARKIVFOTO**